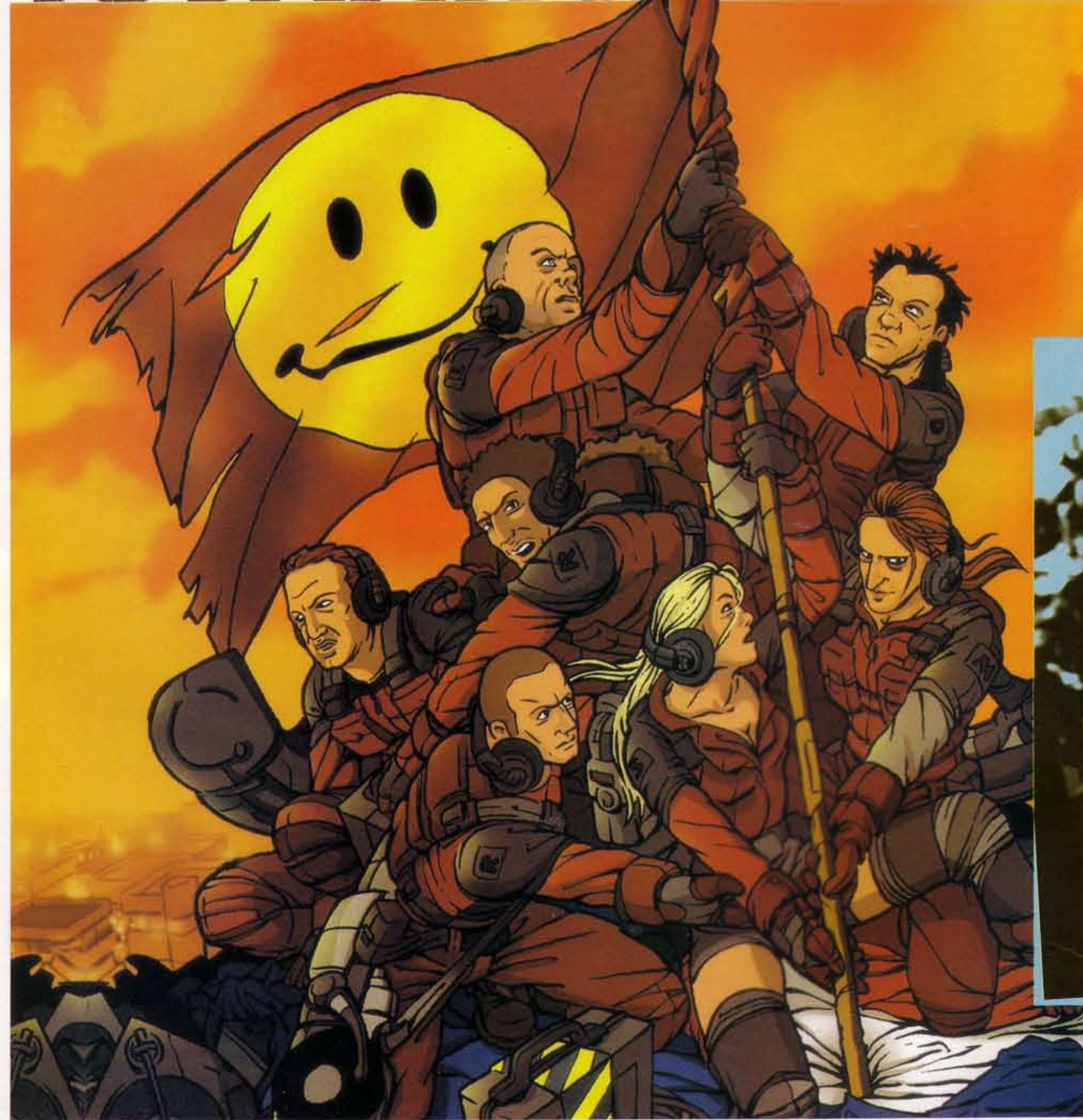

10 JAAR HOUSE

In dit tweede deel zijn aan het woord: Ted Langenbach (kunstenaar, feestorganisator), NootAdelaars (drugsonderzoeker, schrijver) en Anita Stam (ex-danseres, expert in night entertainment). Over trends, relaties, drugs en natuurlijk muziek.

TED LANGENBACH (38) ▼ KUNSTENAAR EN FEESTORGANISATOR

Achtergrond.

"Na de Kunstacademie stortte ik mij op muziek. Het was begin 1980, de after punk-periode. Ik speelde in allerlei art-bandjes. Onze tapes werden bij Staalplaat in A'dam verkocht. De muziek zat dicht tegen house

1988 was het Jaar van de Doorbraak. House overspoelde ons land. Het bleek niet zomaar een stroming. House groeide uit tot een subcultuur en is niet meer weg te denken. Tien jaar en inmiddels alweer 631.260.000 bpm later blijkt BG terug op deze woelige periode.

beschouwd. Naast muziek maken, organiseerde ik feesten. Al op de Kunstacademie gaf ik arty-parties. Met de intrede van acidhouse in 1987 kregen de feesten een breder bereik."

MTC.

"Party is een vorm van toegepaste kunst, en kunst is een modern medium waarmee ik probeer zoveel mogelijk mensen te bereiken die zich daarmee kunnen identificeren.

Andy Warhol zei: 'Als je iets creëert, moet je proberen een zo groot mogelijk publiek te krijgen.' En de Duitse filosoof Arthur Schopenhauer beschrijft de wereld als 'wil en voorstelling'. MTC was oorspronkelijk een verlengstuk van het muzikant-zijn. Maar het werd een hit. MTC is mijn kindje waar ik alles mee doe. Ik vind dat een party een grote zap-manifestatie moet zijn. Iedereen moet zijn eigen stijl kunnen kiezen. Op MTC wordt house gedraaid, maar ook jungle. Jules

moeilijker. Men raakt eerder blasé. Maar ik merk dat de nieuwe generatie meer open staat. De aanwas is groot. Door me op een goeie manier te specialiseren in de kwaliteit, behoud ik mijn achterban. Die zal zich aanpassen aan mijn profiel. Als ik om me heen kijk, zie ik verder weinig boeiends. London inspireert mij. De cultuurstad in de wereld qua muziek, dance en uitgaan. Het valt mij op dat er in Nederland zo weinig jonge organisatoren zijn. Of ze doen te veel de groten na. Ik had veel verwacht van de nieuwe jungle-cultuur, maar die komt nog niet los. En van de triphop-cultuur. Nu gaan we op de chemical tour. Het is allemaal zo geforceerd. En het wordt zo artificieel door de pers opgedrongen."

Drugs.

"Het leven is voor mij een experiment hoe ik me als asceet kan manifesteren in het heftige uitgaansleven. Vegetarisch eten, sporten, vroeg naar bed gaan, geen

"Het leven is voor mij een experiment hoe ik me als asceet kan manifesteren in het heftige uitgaansleven."

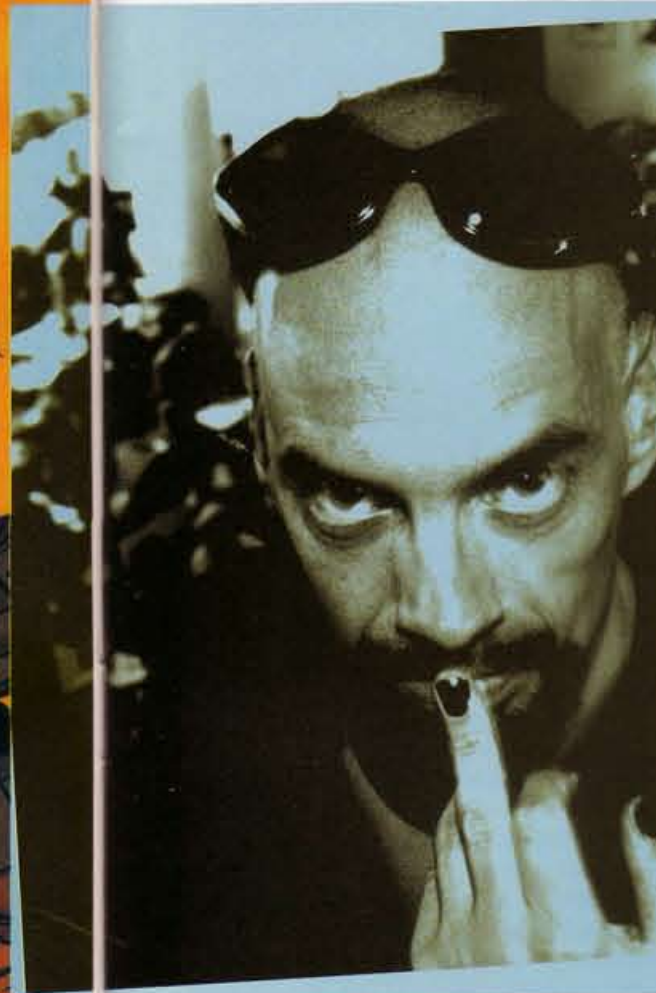
Deelder draait zijn jazz-plaatjes. En er zijn voorstellingen. Zo deed ik een keer een talkshow met dichter Serge van Duijnhoven. Het thema was provocation. En provocerend was het, een talkshow op een dansfeest."

Tendens.

"Vroeger was een feest low-budget. Tegenwoordig worden hoge eisen gesteld. Licht, decor, geluid, beveiliging, dj's... Iedereen is professioneel geworden. En vergeet niet dat overal 17,5% BTW op gaat. House is business. Voor mezelf houd ik het interessant door binnen het kader van MTC vanuit verschillende invalshoeken te werken. Zoals muziek, mode, kunst, film en literatuur. Eén van de vereisten voor een goed feest is dat het aantal vrouwen minstens zo groot is als het aantal mannen. Voor een goed feest heb je temperament nodig, en dat moet van de mensen komen. Als je Mr. C programmeert, weet je dat er hoofdzakelijk mannen op afkomen. Die zijn geïnteresseerd in dj's. Meisjes zijn op zoek naar andere kwaliteiten, het flamboyante, het vrolijke... Ik probeer mensen nieuwsgierig te maken. Dat wordt steeds

drugs en alcohol gebruiken. Voor een feest ga ik 's middags eerst naar de sauna, dan ga ik vijf kilometer hardlopen. 's Avonds eet ik koolhydraten - yoghurt, pasta. 's Nachts neem ik boterhammen mee. Bewust bezig zijn! Iemand zei eens: 'De beste manier om stoned te zijn, is door niets te gebruiken.' Misschien is dat wel zo. Ik vind het in ieder geval een uitdaging om te kijken hoe oud ik kan worden zonder iets te gebruiken. Van roken gaat je huid eerder rimpelen. Van ecstasy kan je paranoïde worden. En van alcohol... Mijn vader was alcoholist. Als niet-gebruiker kan ik misschien niet echt oordelen over drugs. Maar ik kan wel het oordeel geven dat je ook goed kunt feesten zonder drugs. Een feest moet ontstaan door de interactie van muziek, decor en publiek. Niet door drugs en alcohol. De laatste jaren schijnt men alleen nog maar warm te draaien van chemische middelen. Ik vind dat heel bedenkelijk. Komt men alleen naar een feest om te gebruiken? Dat is een vorm van escapisme. In Nederland maakt men misbruik van de vrijheden. Dat veronttrust me. Als iemand wil gebruiken, moet hij dat zelf weten. Maar het gaat zo georganiseerd. De drugsmafia is zodanig gefinancierd in

aan: 120-130 bpm, maar minder elektronisch. We werden niet serieus genomen, behalve door het blad Vinyl. Alles moest toen nog een refrein en een song opbouw hebben. Wij werden als avantgardistisch

het nachtleven dat de politie daar niets meer aan kan doen. Er zijn geen manschappen en cellen genoeg. Dus gaat ze maar een stijl van muziek aanpakken. Dansmuziek. Na de hippies en de punkers zijn de housers aan de beurt. Een verkeerde beeldvorming. De organisator wordt verantwoordelijk gesteld. Die krijgt te maken met politieverordeningen en met een ander beleid ten aanzien van portiers en gastheerschap. De overheid eist straks dat ik vijftig gediplomeerde veiligheidsbeambtes neerzet à F 300,- per avond. Dus indirect kost dat gedeel en gebruik mij F 15.000,-. Wil je gebruiken, doe dat dan anoniem. Maar kom niet met een zak pillen naar een feest. Dan benadeel je de organisatie. Van mij mogen ze ecstasy morgen bij de AH verkopen, dan ben ik van dat geouwehoer van de gemeente af. Ik wil me met creativiteit bezighouden. Met kunst, met muziek. Niet met drugs. Het is gewoon broodroof. Dealen doe je maar buiten de poort. En slik op een stijlvolle manier. De film Naar de klote! is overdreven omdat gabbers en clubbers door elkaar worden gehaald, maar Ian Kerhof heeft wel een surrealistisch beeld geschetst van hoe het er in de toekomst uit kan zien."

Trend.

"Vroeger was ik de eerste hippie, de eerste punker... Dat heeft niet zozeer met een trend te maken, maar met een gevoel. Als je jong bent, gaat het om het shockeren. Later wordt het een soort lifestyle. Dan ben ik niet meer bezig om me te manifesteren. Een tijd terug stond in Oor dat je 'modebewust' moet zijn. Dat vind ik een heel eng woord. Je bent jezelf. Maar voor de ambiance is het goed als men zich uitdost. Dat schept saamhorigheid. En die gaat kapot door drugs. Daardoor raakt men teveel op zichzelf gericht. Housemuziek is gebaseerd op saamhorigheid. Teveel kijkers is funest voor je feest."

Relatie.

"Ik heb al zes jaar lang een vriendin. Als je van jezelf houdt, kan je van iemand anders houden. Veel mensen gaan eerst van iemand anders houden, zonder van zichzelf te houden. Dat gaat ten koste van de relatie. Jaloezie ken ik niet. Je kunt beter het verlangen koesteren dan bang zijn dat je het geluk verliest."

House.

"House vormt een belangrijke ontwikkeling binnen de dansmuziek en heeft grote invloed op de muziek in het algemeen. Het heeft zulke diepe sporen nagelaten en zoveel stijlen beïnvloed, dat het niet meer is weg te denken. De eerste drie jaren waren onbevangen, bijna hippie-achtig. House werd als een modeverschijnsel gezien. Begin jaren negentig was er sprake van verharding. Criminaliteit deed zijn intrede. In die tijd splitste de house-scene zich in gabbers en clubbers. Arbeidersklasse en middenklasse. Daarna ontwikkelden zich stromingen als techno, jungle en drum 'n bass. Na 1993 is de house-cultuur meer

open-minded geworden. Breder. Nederland heeft een plaats in de wereld veroverd als dance-producerend land. De muziek is door haar vertakkingen beter geworden. Er is bovendien meer respect voor elkaars muziek dan vroeger. Muzikaal gezien gaat het goed. Alleen de humor in de house-scene. Die mis ik. Er zijn teveel sjagrijnige gezichten."

NOOT ADELAARS (41) > SCHRIJVER EN DRUGSONDERZOEKER

Achtergrond.

"Voor de Universiteit van Amsterdam heb ik een aantal jaren veldwerk op de Wallen verricht, drugsonderzoek gericht op problematische harddruggebruikers. Daarna heb ik het boek 'XTC, alles over ecstasy' geschreven (In de Knipscheer, ISBN 90 6265 738 9). Op etnografische manier. De feesten die ik bijwoonde, schreef ik de volgende dag uit. Een selectie daarvan is in het boek opgenomen. Daarnaast heb ik onderzoeken naar allerlei facetten van ecstasy

"Er is ineens weer grote belangstelling voor psychedelica. En het mooie is, plantaardige psychedelica groeien gewoon in de natuur. En de natuur kan je niets verbieden."

gedaan, zoals chemie, werking in het lichaam, risico's, et cetera. Het boek is inmiddels in de derde druk verschenen. Daarna heb ik mij toegelegd op plantaardige psychedelica. In november 1997 verscheen mijn boek 'Alles over Paddo's' (Prometheus, ISBN 90 5333 586 2). Ook heb ik de laatste twee jaar intensief ervaring opgedaan met Ayahuascha, een Amazonedrankje waarin DMT zit. Dat wordt een onderdeel van mijn volgende boek, met de werktitel 'Hemelse Planeten'."

Nachtlevens.

"Ik ben vroeg ingestapt. Een tijd lang vormde stappen een heel belangrijk deel van mijn leven. Nu vind ik het niet meer zo leuk. Het sleept zich eindeloos voort. Een nieuwe ontwikkeling als jungle vind ik wel leuk. Van dub kan ik uit mijn dak gaan. Vroeger had ik hetzelfde met house. Ik was diep onder de indruk. Niet alleen van de muziek, maar van het hele concept: keiharde beats, rook en stroboscopen. En iedereen had zoveel lol met elkaar. Die keiharde smoelen van begin jaren tachtig werden door de house vriendelijk."

Invloed.

"House heeft me heel erg beïnvloed. De mensen waarmee ik omging, de situaties waarin ik mezelf manoeuvreerde... House is een subcultuur die in het verleden ligt van wat er in de hippietijd gebeurde: feestvieren met veel mensen, harde muziek, lichteffecten, rook en drugs. Dat zijn de uiterlijke omstandigheden. Belangrijker is dat ze gezamenlijk uit hun

weer verder.' Het maakte me niets uit. Toen zijn we naar de Melkweg gegaan, waar we de hele nacht op Afrikaanse muziek hebben gedanst. Ik had het idee dat mijn botten van rubber waren. Nu neem ik slechts af en toe ecstasy. Met Koninginnedag 1997 nog. Omdat die van Patijn maar van acht tot acht mocht duren, heb ik bij het ontbijt al een portie genuttigd. Om elf uur stond ik al voor Mazzo te dansen. Super. Dat is tegenwoordig wel anders. De kwaliteit is erg slecht. Tragisch voor jongeren van nu, die net beginnen. Feesten is een essentieel onderdeel van het leven. De bedoeling is dat mensen niet meer weten wat ze gebruiken, en daarom stoppen. Misschien is het wel de wormenkuur van de kat die je voor een geeltje wegslikt. En toch... Als je naar andere landen met een strenge drugspolitiek kijkt, dan zie

Dus naar alle waarschijnlijkheid is het niet al te schadelijk."

Tendens.

"Wat mij het meest in het oog springt, is dat zowel door house als de introductie en het succes van ecstasy, de draad weer is opgepakt die begin jaren zeventig een beetje verdwenen was, namelijk de draad van de psychedelische golf. Er is ineens weer grote belangstelling voor psychedelica. En het mooie is, plantaardige psychedelica groeien gewoon in de natuur. En de natuur kun je niets verbieden. Cervantes heeft daar een mooi boek over geschreven, 'Don Quijot in de strijd tegen de windmolens'. Nederland staat vol met drugs. In 'Alles over Paddo's' staan vijftiengint inheemse soorten vermeld die psilocybine bevatten. Nu al zetten mensen paddestoelen in bossen en parken uit. Ik heb vorig jaar tegen de Raad van Hoofddammissarissen gezegd dat er heel veel Bromsnorren nodig zijn als paddo's verboden worden."

ANITA STAM (33) < EX-DANSERES, EXPERT IN NIGHT ENTERTAINMENT

Achtergrond.

"Zeven jaar lang ben ik go-go-girl geweest. Danseres op podia en blokken, dus. Dat begon in 1985 in Ibiza. Ik liep daar tijdens mijn vakantie gewoon over straat, of nou, gewoon... Ik zag er altijd wel extravagant uit. En toen werd ik aangesproken. Of ik geen zin

"Ik heb geen vrienden en vriendinnen aan die periode overgehouden. Maar wel een man en een kind. Het belangrijkste in mijn leven!"

had in discotheek Pacha te komen werken. Dat leek me te gek. Bovendien vond ik het eiland fantastisch. Ik heb daar zeven zomers lang gewerkt. En 's winters danste ik in Italië. Ik maakte altijd mijn eigen kleding, en dat ben ik op een gegeven moment ook voor de hele dansgroep gaan doen. Dat was best hard werken, met al die themafeesten in Pacha. In 1992 liet ik Ibiza achter me. Toen heb ik nog een tijdje op de After Hour Power van Vandy O'Mall gewerkt. Dat was eigenlijk ook wel de allerleukste tijd. Twee jaar later kreeg ik er genoeg van. Ik kon het niet meer opbrengen. Ik had het enthousiasme en de power niet meer. Dansen werd werken. En toen ik een relatie met Vandy kreeg, ben ik er definitief uitgestapt. Nu zit ik achter de schermen. Daar help ik Vandy met zijn werkzaamheden. Zijn bedrijf Experts in Night Entertainment organiseert grote feesten als Hour Power (zondagavond in Escape) en After Hour Power (zondagochtend in The Club)."

Tendens.

"Vroeger was het een groot feest om als danseres door zo'n club te zwieren. Mij zag je niet in de kleedkamer.

Ik mengde mij met het publiek en vermaakte de mensen, en tegelijkertijd mijzelf. Ik had één outfit per avond. Nu kleden danseressen zich vier keer per avond om. Maar wie ziet dat nou? De meeste mensen zijn veel te ver heen. Een glimlach op je gezicht is belangrijker dan een nieuw pakje. Maar als ik nu een kleedkamer binnenloop, zie ik vaak van die sjagrijnige koppen zitten. Veel gezeik. Maar dat past binnen de tendens. House is enthousiast begonnen, maar is inmiddels uitgegroeid tot keiharde business. Vroeger danste je voor je plezier. Nu voor geld. Het is werk geworden. En het is gewoon geworden. Dat kinderlijke enthousiasme waar we vroeger in opgingen, zie ik niet meer. Ook kleedt het publiek zich niet meer zo uitbundig als vroeger. Men neemt er de moeite niet meer voor."

Uitgaan.

"Het nachtleven heeft me altijd enorm aangetrokken. En dan die muziek! House paste bij mij. Ik voelde mij lekker bij die levensstijl. Als een vis in het water. Nu ik eruit ben, kijk ik er anders tegenaan. Het is niet meer zo belangrijk. Ik ben volwassener geworden. Ik heb geen zin meer in die kicks en ben ook niet meer zo exhibitionistisch als vroeger. Het podium is verleden tijd. Nu geniet ik ervan als ik de danseressen zie dansen in de kleding die ik voor ze gemaakt heb."

Drugs.

"Muziek is altijd mijn beste drug geweest. Iedereen dacht dat ik minimaal aan de coke en de pillen zat, maar ik bleef moeiteloos overeind. Zolang de muziek

maar goed was! Ik heb vijf jaar lang in Ibiza gewerkt, zonder ook maar iets te gebruiken. Uiteindelijk was er dan toch een eerste keer. Ecstasy. Toen ben ik kortstondig maar erg prettig losgeslagen. En toen ik zwanger raakte, was het wat drugs betreft einde verhaal. Soms vond ik het wel jammer, maar het was een absolute must. Ik kon en wilde het mijn kind niet aan doen. En nu? Slechts sporadisch, en dan thuis."

Relaties.

"Ik heb geen vrienden en vriendinnen aan die periode overgehouden. Maar wel een man en een kind. Het belangrijkste in mijn leven! Daar ben ik heel erg dankbaar voor. Een relatie in combinatie met het nachtleven... Maar het lukt. Wij hebben het voordeel dat Vandy een eigen huis in Amsterdam heeft. Als hij gewerkt heeft, kan hij daar slapen. Hoewel we geen standaard gezin zijn, proberen we voor onze dochter, Persia, zoveel mogelijk regelmaat in ons leven te brengen. Ze begint al een beetje op haar moeder te lijken: ze danst al. En ze heeft ook iets van haar vader. Want als ze housemuziek hoort zegt ze: 'Aaftu Ouw Pouwe...'"